

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivataltára címezve Turócszentmártonba küldendők.

— Hirdetések legutányosabbán, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad. Nyilttér soronként 40 fillér.

A Felvidéki fogyasztási szövetkezetek.

(Gróf Esterházy János tanulmánya)

Lapunkban sokszor foglalkoztunk a fogyasztási szövetkezetek ügyével, rámutatva arra, hogy míg egyrészt kétségtelen, hogy azok a falusi népet a lelketlen áruzsora ellen megvédik, sőt itt-ott az alkohol túlságos élvezetétől is leszoktatják, addig másrészt az is bizonyos, hogy megbízhatatlan vezetők mellett meleggáyai lehetnek a nemzetiségi igazgatásnak és az antisze nitizmusnak, tehát jóval nagyobb kárt tehetnek a nép hazafias lelkületében, mint amennyi anyagi hasznot hoznak neki. S ezt mi nem mint pusztá véleményt mondtuk el, ezt mi tapasztalásból tudtuk, mert hisz itt Turócsmezőben, a szomszéd Trónesmezőben, de egyébtől is alkalmunk volt tanulmányozni a dolgot.

A nyitrai megyei fogyasztási szövetkezetekről is vegyes érzelmeikkel számol be gróf Esterházy János az ő jelentésében, hol kedvezőnek, hol pedig károsnak jelze azoknak működését és a népre való befolyását.

Az érsekújvári járás viszonyáról szólva, azt mondja e jelentés, hogy „a fogyasztási szövetkezetek mindaképe a tartóskeddi, a többiek példát vehetnének róla, de így is kedvező hatásuk az árak szabályozásában kimutatható”. Ez azonban magyar vidék.

A vágselyei járásban csak egy fogyasztási szövetkezet van, Kőpösön, „még pedig elég sajnálatos viszonyok közt, mint köz tudomás”.
A vághelyi járásban Pöbedimben, Lesztétén és Lubinán van fogyasztási szövetkezet, „nemzeti szempontból gyanus kezében”.
A nagytapolcsányi járásban a bajnai fogyasztási szövetkezet a nép romlására ma is csak tengődik. Az apponyi válsággal küzd”.
A privigyei járásban Rudnón és Tuzsinán vannak fogyasztási szövetkezetek, „melyeknek azon hatásuk van, hogy az ottani környékek kereskedői és szatócsai kénytelenek voltak ezikkelé drágább árukat a szövetkezetek árához alkalmazni. Nevezetes, hogy a nép szükséglete sön kívül még a ezukorra is alig terjed ki s annyira primitív, hogy megelhetéséhez természetnyein kívül ugyszólván nines is kereskedelmi czikkre vagy fűszerre szükségre, egyéb dolgokat pedig inkább a vásárolók szerez be”. Hat akkor ugyan mire valók ott a fogyasztási szövetkezetek?

A miavai járásban „fogyasztási szövetkezetek teigódnék Miaván, Kraján, Bukócson”, melyek persze, úgy mint a Miavka Banka, tót nemzetiségi kézen vannak.

A szakolczi járásban a „fogyasztási szövetkezetek határozottan leg többiek helyen a nép javára működnek, sajnos azonban, hogy épp ott, ahol a nép a szövetkezetek révén anyagilag gyarapodik, oly emberek kezébe adja magát, kik magyar szempontból kifogásolhatók; Nagypritsrdén Hatala Samu ev. tanító, Dojosen Tomessek plébános, Stepanon Jambor plébános, Hlubokán Szekerka ev. lelkész állanak a szövetkezetek élén”. „A szakolczi járásban az egyetlen viruló szövetkezet a szakolczi kereszény szövetkezet; ez és még néhány más Morvaországól szerzi be árukat, melyek közt sokszor magyarellenes iratok lettek becsesmpézve.”

„A szenicei járási szövetkezetek közt első helyen all a szabotisti fogyasztási és hitel-

szövetkezet; ha a többi is úgy állna, akkor azt állíthatnám, hogy semmi kifogás sines ellenük. A szövetkezetekkel egyedül a Windisgrätz hg. korlátköli intézősege törődik, a többiről csak az előbbi fenntartással nyilatkozhatam.”

Jelentésének „Következtetések” című részében azután ezeket írja gróf Esterházy János a fogyasztási szövetkezetekről:

„A szövetkezetek oroslánrésze megynékben a „Hangya” kötelékében áll. A „Hangya” összesen 43 szövetkezetet alakított, melyek közül az utolsó öt év alatt felszámolt hat, m. p. Gerencsér, Gyimes, Nagysir, Nyitrahajna, Prasicz, Soponya. A „Hangya” Nyitra megyében kezdte meg a fogyasztási szövetkezetek alakítását, minél fogva míg a leghelyesebb formát megtalálta, ő maga is tapogatózótt és ennek esett áldozatul, főképp egynehány az első szövetkezetek közül. Gerencsér, Gyimes, Prasicz és Soponya azért számoltak fel, mivel nem volt megbízható vezetőjük és mivel a Hangya alapítóke nélkül, hitelre rendezte be azokat.

Altalan az a tapasztalat lett téve, hogy jó vezetés és befizetett alapítóke nélkül e szövetkezetek nem boldogulhatnak. A fennmarado szövetkezetek legnagyobb része jól áll, sőt sok virágzik is és jó befolyással van a népre, a Hangya pedig megerősödött úgy, hogy némely oly szövetkezet adminisztrálásait, mely válságba került, saját maga vette át. Nagysuranyon példaul, ahol a Hangya vezeteti az ügyeket, a szép eredmény garantálja, hogy teljesen rendbe fog jönni.

Különösen rosszul járt a nagyapponyi szövetkezet, melynek három üzletvezetője egymásután sikkasztott.
Két fiókot beszlentettek, de a Hangya támogatásával remlélhető a rendbehozás.
Ugyaníly sors érte, de fokozott mértékben, a kőpösi szövetkezetet, melynek vezetője: Chudaček Jenő tanító, nagyobb összeg sikkasztásával elszellet.

Ennek következtében a Hangya fogja ügyeit vezetni és reméli, hogy egy-két év alatt rendbe jön.
Egészen elhibázott dolog volna azonban ezen esetekből generalizálólag az összes szövetkezetek felett pälázat törni és (sokszor kárórmöml) jósolni, hogy így lesz az a többiekkel is.

Noha biztos vagyok arról, hogy a most fennálló 37 „Hangya” szövetkezet közül még 3 vagy 4-nél „meglepetés nines kizárva”, általában kögazdasági szempontból biztosítottaknak tekinthetők.
Az előbbiekből láttuk, hogy a fogyasztási szövetkezetek 5 év alatt mily mély gyökereket bocsátottak megynékben; a sokkal régebben fennálló hitelszövetkezetek állása még konzolidatubb. Az Országos Központi Hitelszövetkezetnek 1903-ra vonatkozó jelentése szerint megynékben 59 hitelszövetkezet 223 községre terjeszti ki működését. A tagok száma kerekén 11 ezer, az üzletreszek értéke 878 ezer korona, melyből befizetve 599 ezer korona, a tartalékalapok 57 ezer korona, a takarékbetétek 1 millió 300 ezer korona. Nem lehet állítani gazdasági szempontból, hogy ezek az alapító eszme gonosz elfajulásai és hogy, igen gyer kivételkel, betegek.

Magyar nemzeti szempontból a Hangya, biztos tudomásom szerint, jólytat ellenőrzést, de az nem eléggé hatályosnak bizonyult. Azt hiszem,

hogy ezen szempontból megbízható helyről jövő figyelmeztetést szívesen fogad és még inkább fog fogadni.

Észrevétel: 1. A magyar-morva határ menten a szenicei és szakolczi járásokban 15 olyan fogyasztási és hitelszövetkezet van, mely egy magyarországi központhoz sem tartozik: E szövetkezetek közül 7-nek eseh vagy morva üzletvezetője van, kik közül többen a magyar állampolgárságot sem szereztek meg. Két szövetkezetben az üzletvezetők kántor-tanítók, akiket az jellemez, hogy napi magis sem tanultak meg magyarul. Többnyire hitelszövetkezetekkel vannak összekötve ezen fogyasztási szövetkezetek, melyek ezenkívül még eseh-tót szellemi könyvek, iratok és rőpiratok terjesztésével is foglalkoznak s így a szövetkezeti eszmet a nemzetiségi czelek szolgálatába állítják. Arukit Cseh- és Morvaországból hozatják, az árukba sokszor magyarellenes rőpiratok vannak beszarva. Létesítettek olvasó egyleteket és társadalmi köröket négy helyen, ezek a nemzetiségi túlzott aspirációk és törekvések meleggáyai. Működési körükbe vonták a jötekonyságot is, melyet egyoldalul gyakorolnak, jobbra csak saját elszigelt körükhöz tartozók irányában. Sőt még a szövetkezeti életből is kizárják azokat, akik nemzeti-ségi túlaszúktól távol tartják magukat.

Észrevétel 2. A kereskedelmi szövetkezetek köteleiben csak egy szövetkezet van — Lubina — sajnos a Markovicok kezén van, amivel minden meg van mondva.

Látni való ezekből, hogy a fogyasztási szövetkezetek haszna és értéke még nagyon is problematikus ez idő szerint, legalább Nyitra megyében az és a többi Felvidéken nemkülömben; ellenben kétségtelen, hogy sok helyütt a tót nemzetiségi törekvések és az antisze nitizmus szolgálatába szedöttek s így mint társadalombontó intézmény, kifejezetten káros, nem is emlitve, hogy nemcsak a ludas uszortát, hanem a tisztességes kereskedelmet is kikezdi és károsítja.

Veszelszky Ferenc.

(A pozsonyi kir. Itéő tábla ítélete és megokolása.)

Nem ismeretlen olvasóink előtt Veszelszky Ferenc országgyűlési képviselőke szereplése. Már az általános választások alkalmával oly alatrótnak mutatta be magát, mint képviselőjelölt, hogy a programbeszédjének elmondása alkalmával használt izgató szavaiért perbe fogták. A kir. törvényszék telmentette ugyan a vad alól, de a közzválló, dr. Chudovszky Géza kir. ügyész, telebhezése folytán a pozsonyi kir. Itéő tábla egy esztendő állam-fogház büntetésre, ezenentül 1000 korona pénzbüntetésre és a perkötségek megfizetésére ítélte el.

Ez az ítélet és különösen ennek megoldása rendkívül tanulságos. Közöljük annak lezényegesebb részét azon eszélből, hogy ebből a mi tót túlnékn tanuljanak. Itgy tanulják meg az, hogy a magyar haza ellen való izgató bűn, amelyet a törvény szigorúan büntet; hogy gondalják meg vétkes etveleyedésüknek gyzásos következményeit, de mindenek felett az, hogy a legnagyobb vétket azzal a jambor tömeggel szemben követik el, amely jogi ismeret híján, izgató beszédek és irásai hatása alatt szembeszáll a törvénnyel és az ő vétkük miatt kénytelen büntödni.

Mert a konkoly esudalatosképpen jobban termő talajra talál, mint a tiszta búza. Az emberi lélek ezernyi rejtelme között ott van a bajlandóság az és a partjáira állni, aki mint mártír jelenik meg a tömeg előtt és nagy hangon tolja föl magát a nép érkeinek védője gyanánt,

Veszelyskv is így tett Aszónon meg Korlátón. De ilyenkoriban színtelen tüntetést fogad országgyűlési beszédekben is, amelyek nélkülöznek minden tárgyilagosságot és inkább arra számítanak, hogy otthon értesek meg és végtek tudomást, hogy Veszelyskv a tót nép egyedüli vezetője, apostola.

Hogy eszakugyan azé, azt a következő íelet után, a tót nép bírálatára bízék,

A pozsonyi kir. írófőnöki a kir. törvényszékek íeletét a B. P. 385. §. 1. a pontjában foglalt anyagi semmisségi okból a 423. §. 2. bekezdése rendelkezésehez képest megsemmisíti, Veszelyskv Ferenec vadlótár bírnöknek mondja ki a bík. 172. §. 2-ik bek. útköz nemzetiiség elemi igazgatás két rendbeli vétségében elkötvetve azáltal, hogy mint tót nemzetiiség parti országgyűlési képviselőjelölt, programbeszédjének 1901. évi szeptember 27-én d. e. Korlátokon mintegy 100 főnyi tömeg előtt történt megtartása alkalmával azt hangoztatta, hogy az iskolákban csak magyarul tanítanak, hogy azok a törvények, melyek a tót nemzetiiségre kedvezők, nem lesznek végrehajtva, ellenben azok, melyek a tót népzúák, azonnal és kiemeltlenül végrehajtának, — hogy megválasztása esetén arra fog törekedni, hogy az iskolákban tótul tanítsanak, hogy a tót nép jogai jobban érvényesüljenek, hogy a hivatalos iratok tót nyelven adassanak ki, s hogy a tót népre nevezé dívös és hasznos törvények végrehajtassanak; — és ugyanaznap delután Aszónon 100 főt megmozdító tömeg előtt a fentebb elősoroltakat és ismételtén meg azt is hangoztatta, hogy a „császár” megparancsolta, hogy ezentúl bizta választások legyenek, hogy követelni fogja, hogy a felszólaltat törvényszékmartoni, zúvárafajai, nagycezeri tanácsvezetők és a „Matica Slovenská” visszaláttassanak; — hogy a köztviszelségek, úgy mint ez Ausztriában, Cseh- és Morvaországban szokások, a tót nyelvből vizsgát tegeznek, — hogy a tótok már 1000 év előtt, midőn a magyarok Aszából börtöket, már itt voltak, megis a magyarok által annyira el vannak nyomva, hogy jogaik minemsek és csak adót fizetnek; — hogy a nemzetiiség törvény daczára annak, hogy azt „O Felsője a császár” aláírta, nemsz végrehajtva, hogy a tót nép el van nyomva, — s emiatt Veszelyskv Ferenecet a bík. 172. §. a alapján a 96. §. és 102. §. alkalmazása mellett, összbüntetés gyanánt a fogvatartva vételtől számtanító egy esztendő államtörlésére, s az íelet jogorvona emelkésztésétől számtanító 15 nap alatt különben végrehajtás terhe mellett, 1892. évi 27. 1-ez. 3. §-ában jelölt ezára fordítandó s behajlatlanság esetén minden 20 K utáni utjáb egy-egy napi, összesen tehát ketszer 20 napi állatfogházra átváltoztatandó, ketszer ötszáz korona pénzbüntetésére ítélt, valamint az 1495 K 87 l. már felmentült s az ezentúl meg telmentendő büntégi költsegek az államkincstár részére leendő megértésére kötelezi.

A jogorvona íeletét a magy. országgyűlési képviselőknek emelkésztésére, a pozsonyi ügyvédi kamarával és Nagysonmári város tanácsával közölni rendeli.

Indokok: Mint hogy az igazgatás tagadása mellett vadlót bösmerete, hogy o mint tót nemzetiiség parti képviselőjelölt programbeszédében a nép gazdaságát a sok adót és a tót nyelvi használatának szük térré zsírátás hang-zótára, hogy a tót nyelvetk hivatalnokok által való megzámolás, a hivatalos iratoknak tót nyelven való kiállítását, a tót nyelvetk a közpiskolákban való tanítását képviselői feladatá gyanánt ízte kies hang-zótára; mint hogy bösmerete annak hang-zótárát, hogy ha adót fizet a tót nép, követelje a jogzótó és szolgabírótl, hogy azt tót nyelven tanítsák; mint hogy bösmerete, hogy tudomása utól arról, hogy a törvényszékmartoni, zúvárafajai és nagycezeri tanácsvezetők és a „Matica Slovenská” a magyar államnéze és a magyar nemzet elemi ízetek miatt lettek annakidején törvényes tón megsemmisítve;

mint hogy három aggyálatlan tanu egybehangzóan bizonyítja, hogy vadlót Korlátokon azt hang-zótára, hogy oda fog törekedni, hogy a tót nép jogai jobban érvényesüljenek, hogy a hivatalos iratok tót nyelven álltassanak ki, hogy az iskolákban tótul tanítsanak, hogy a tót nép javára dívös és hasznos törvények nem hajtának végre, ellenben azok nyomban végrehajtának, amelyek a tót népet nyúzzák;

mint hogy Matulay Vilmos aggyálatlan tanu eskü alatt bizonyította, hogy vadlót Aszónon ugyancsak a most eladott kifejezéseket használta, azokon felül pedig ismételtén azt is hang-zótára: „választások tót ember, a ti vérekből. A mi jó örg „császárunk” megparancsolta, hogy tiszta választások legyenek” s csak akkor módosította kifejezést „királyra”, midőn több asszony közből, hogy a templomban nem a „császáról”, hanem Sz. István királyról szoktak emelkenni; továbbá azt hang-zótára: „Mi 1000 év előtt, midőn a magyarok Aszából idejöttek, már itt voltak, megis mi tótok a magyarok által annyira el vagyunk nyomva, hogy jogunk nemsz, csak adót fizetünk” és ezen tanu vallomásának megbízhatóságát emeli az a körülmény is, hogy a hial tó kifejezéseket híven megírták, azokat meg aznap este iratba is foglalta;

mint hogy Zsilinsky Ciprian erdekeltén tanu eskü alatt határozatlan mondatja, hogy tisztán emelkészték arra, miszerint a vadlót az inkriminált kifejezéseket valóban hang-zótára;

Dr. Szálé József tanu pedig hit alatt vadlót, hogy vadlótának partja magoz tót nemzetiiség és Hurbán-partnak nevezté;

mint hogy Varga János hit alatt tanúsította, hogy vadlót az annak kiserelője, Fajnor Istvánról, azért nem Aszóra, mert Fajnor István ott segétséget hívtá, azt mondván, „A mi Hurbán-partunk veszélyben van”, s hogy

vadlót Hlubokán az ott eltemetett Hurbánra ezélozva, azt hang-zótára: „a ti mestereket ott nyúzzák”;

mint hogy a Fentemeltet terhelő tanuk, valamint Bartosievicz Jenő, Klein Ferenec, Marzell Árpád vallomása által biztosítva van, hogy a vadlót által Korlátokon és Aszónon megtartott programbeszédnek hatása abban nyilvánult, hogy a tót népjogost s azt kiabálta „ezt akarjuk mi!”; — hogy a „Haj Slováci” ezimű ísmeret és hírhedt magyarellenes dal énekelte, hogy a tót nép új honalapítót látott a vadlótban ki a magyar-ság jogait elűrti és a tótiság állítóság jogait fogja visszaállítani; hogy a tót nép hangzótára az egész választási kerületben annyira igazdolt lett, hogy kész veszedelem volt magyar érzelmehek lenni, magyar érzelmehek nem volt tanácsos s nem is meretek az utazára kimenni; — hogy a nép hang-zótára „a mi gyermekek már tótok és nem magyarul fognak tanulni”, „csak följön nekem valaki magyar idéssel, majd megmutatom neki”, „Ejen a tótiság, vesszenek a magyarok”, hogy a beszéd fordalmi és lazadási hangzótára kedelt a néphez: — hogy a gyermekek az iskolában nem akarták a magyar könyveket elolgozni, vonakodtak a magyar feladványt elkészíteni, mondván, hogy apjuk azt szétépti és öket azért megveri, — hang-zótára a nép, hogy a tót nyelvrudna fog lekötveztetni, mindennek tótok és tótylek kell lenni, — hogy a nép a hatóságban csak ellenséget látott, akik a népet nyúzzák, követelte a tót nyelvi tanítását s a bekövetkező tót uralom tudatában a megfélemlítés általános s a közbizonyosság a magyar érzelmehek nézve veszélyeztetve volt;

Enek folytán a bizonyítékok gondos mérlegelése mellett a kir. írófőnöki bizonyítottan találta és enyken megállapította azt, hogy vadlót programbeszédé alkalmasan Korlátokon a tót nép elnyomtatásról szövele azt hang-zótára, hogy az iskolákban a tót nemzet határványára csak magyarul tanítanak, hogy azok a törvények, melyek a tót nemzetiiségre kedvezők, nem lesznek végrehajtva, ellenben azok, melyek a tótokat nyúzzák, azonnal és kiemeltlenül végrehajtának, hogy megválasztása esetén arra fog törekedni, hogy az iskolákban tótul tanítsanak, hogy a tót nép jogai jobban érvényesüljenek, hogy a hivatalos iratok tót nyelven adassanak ki; —

hogy ugyanaznap delután Aszónon a tömeg előtt ugyancsak hang-zótára, mint fentebb előadott, s ezentúl ismételtén meg azt is mondatja, hogy a „császár” megparancsolta, hogy ezentúl bizta választások legyenek, hogy a nemzetiiség törvény nemsz végrehajtva, daczára annak, hogy azt a „császár” aláírta, hogy hírt vadlót tudta, miszerint a törvényszékmartoni, zúvárafajai és nagycezeri tanácsvezetők és a „Matica Slovenská” a magyar hazra ellen irányuló hazafiatlan ízetek miatt lettek törvényes uton felszólítva, megis kijelentette, hogy megválasztása esetén oda fog hantni, hogy azok visszáálltassanak, kijelentette továbbá, hogy oda fog törekedni, hogy a köztviszelségek, úgy amint az Ausztriában, Morvia- és Csehországban van, a tót nyelvből vizsgát tegeznek, — hogy a tótok 1000 év előtt, midőn a magyarok Aszából börtöket, már itt voltak, megis a magyarok által annyira el vannak nyomva, hogy jogaik minemsek.

Ezen tényadásban a kir. írófőnöki a bík. 172. §. 2-ik bekezdésébe írtköz nemzetiiség elemi igazgatás két rendbeli vétségének tényétől találta meggyőződésültnak.

A bík. 172. §. 2. bekezdésének tárgya ugyancsak a társadalmi rend és az állam belkötéje, büntesekeménye pedig az igazgatás. A társadalmi rend és a polgárok nyugalomának biztosítása tekintetéből nem engedhet meg az állam, hogy az egyes nemzetiiségek egymás elleni gyűlöletiségre igaztassanak, s közzetve magának az állam íetesség alaphelyetelét lázó kifakadások tárgyává tétessenek.

A vadlót által használt nyilatkozatok pedig, tekintve, hogy azok tót nemzetiiséglaktá vidéken csaknem kizárólag tótokja polgárokhoz íntézettek, a magyarok elleni gyűlölet kelésére és fokozására alkalmasak s a honpolgárok belkötéje egytelésére veszedelmek is voltak. Megdönthetetlen tanúsítják ezt az aszói és korlátók beszédeknek fentebb már felsorolt szómor következtetései.

A nemzetiiség törvény aláírása és a választás k. füzésának tekintetében a „császárunk” törtétt hivatalkozás szónon a magyar nemzet kissébbítésére, lehasznosítására s a magyarok elleni g. ílettel felkötésére irányul, amennyiben ellenléte helyezi az uralkólót a magyar nemzettel, s olyba íntétt fel a dolgot, midha az nem a magyar országgyűlés és a koronás király mint egyetemes alkotmányos tényező intézkedésének lenne folyományá. Hanem a magyar nemze tel szemben az „aszárk császár” íntékedett volna e részben az elnyomott tót nép javára. Vadlót ezzel a nyilatkozattal job meggyőződése ellene tudatosan megklamisította a magyar közjogot is s nyilatkozata alkalmas volt a néphez a magyarok ellenében felváltt ébresztési és gyűlölettel kelteni.

Vadlótának megállapított nyilatkozatait által nemesak hogy hamis színekkel van részlete tudatosan és szándékosan a magyarországi tótok helyzete, hanem egyáltalán úgy van felülítelve a magyar nemzet, midha a tótok a törvény által engedett jogi gyakorlatában korlátlan, midha a tót nép művelődésének és haladásának utjánál állt törekednek, — midha nemzeti nyelvének szabad használatában gátolná, mas mint magyar iskolát támogatásán nem részteszette, a tót felszólaltat íntézetek jogtalankülés sérelmesen szüntető volna be, a tót nemzetiiség belkötéje nyúzza, csak a rajjuk hatványos törvények hatjáná végre, a rajjuk kedvezők fogamatásításá pedig a tót nemzetiiség elnyomására ezaljától mellozóné, szövele hogy a magyar nemzet oly elnyomott és kényserlő helyzetben tartaná a tótokat, amennyiből vagy menekülés csak a tótoknak mint, ilyeneknek a magyar nemzetlöt elkülönítet, azal egészen szembeállított, ellentétes érdekl, tót nemzetiiségét és érzéltét

országgyűlési képviselőnek megválasztása által érhető el.

A vadlót által használt inkriminált kifejezések nyilvánvalóan azt igazolják, hogy a beszéd hangja, egész érteleme, tendenciája a magyar nemzet elleni gyűlöletre igazolt volt, s a bekövetkező eredmény tanúsítja, hogy az a gyűlölet felkötésére alkalmas is volt.

Ezen beszédek és kifejezések nemesak, amint azt vadlót állítja, a minden állampolgár által a közállottat és viszonyok felett gyakorlatlót tárgyilagossá bíralatot és véleményt tartalmaznak, hanem egyszerűsind azonkívül, hogy az abban foglalt állítások valótlanságuknál fogva érzékenyen sérítik a magyar nemzetet, alkalmasak voltak arra, hogy a különben is műveletlen, hiszékeny, a választás ízetemmel által felhevült s az igazí tényessé s a valótlann állítások felismerésére korlátol műveltségükkel fogva mégis békés tót nemzetiiségét polgárokbán felesleges mindazon indulatokat és érzelmeket, amelyek öket a magyar nemzet, mint állítóság elnyomó elleni gyűlöletre igazolni képesek, — minek folytán vadlótának eljárásában a bík. 172. §. 2-ik bek. útköz nemzetiiség elemi igazgatás vétségének minden ismérvi benne foglaltatnak.

Ezek felismerése és megállapítása mellett a kir. törvényszékek íeletét a közadott felelőbezésé folytán a B. P. 385. §. 1. a pontjában foglalt anyagi okból megsemmisített, vadlótának bírnökset megállapítani s a B. P. 423. §. 2-ik bek. értelmében a törvénynek megfelelő íeletet hozni kellett.

Megyei élet.

Közgazgatási bizottság íelet.

Túrözvármegye közig. bizottsága í. év augusztus 16 12 ón tartotta meg rendes havi ílést íf. Juth György főispán elnöklété alatt.

Jelen voltak: *Beniczky* Kálmán alispán, *Liszky* Bálint pénzügyigazgatóhelyettes, *Berez* Gyula kir. tanfelügyelő, dr. *Beniczky* Akos főjegyző és *Skultety* kir. ügyész, *Keveiczky* István arvaszéki elnök, dr. *Haas* Jakab főorvos, *Keveiczky* Lőrén község. előadó, *Borbély* Kálmán főmérnök, dr. *Laur* Adólt tiszti főügyész, előadók. A bizottság tagjai közül: *Dávid* Ferenec, *Rozsa* János, *Klímó* Vilmos.

Dr. *Beniczky* Akos főjegyző előadja, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter megkötötte a „Magyarországi postajáratok”, továbbá a „Távirati tarítók és távirati üzleti szabályok” ezimű segédkönyv I—II. részét. Mindkét segédkönyv a levéltárnak kiadatik.

Bemutatja a kereskedelmi m. kir. miniszter íeletát, mely szerint *Koricsán* József kostyáni lakos által, ki lakóházát a rendes tüzérválaton belül építette, a szokások szabvány nyilatkozat egy értelemben egészítendő ki, hogy esetleges tüz esetén, a nevezett jogutódi som lépnek fel a m. kir. államasutak ellen kárterítési igényvel. A szabvány nyilatkozat kiegészítés végett az érdekelteknek kiadatik.

Bemutatja *Oravecz* György és *Schnal* József kivételés növelési megadási iránti folyamodványát. A m. kir. honvédelmi miniszterhez pártólólag felterjesztettek.

Előadja *Hevez* Mór és *Róth* Samu kérvényét, melyben a terüklre kivétel utadó tórlését kéri. Mitán kérelmük alaptalan, elutasítanak.

Ezután *Liszky* kir. pénzügyigazgató helyettes referálja el az adóügyeket s egyben bejelentette a múlt hónapban elért adószedés eredményét.

Berez Gyula kir. tanfelügyelő bemutatja a számvonósági kirendeltség jelentését, mely szerint a törözszentmártoni iskola alapnyomvonzámadása jóváhagyatik. A jelentés másolatban a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Bemutatja a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ut íreit, melyekben a nagycezeri, szentmihályi és boreztályi községi iskola alapnyomvona eladását megengedi. A íreirak másolatban a kir. tanfelügyelőnek és az érdeklét községek előjáróságának kiadatik.

Bemutatja Kisselmecz község képviselőtelétlenek határozatát a községi iskola alapnyomvona tárgyában. A határozat véleményezés végett a tiszti ügyészek adatolt ki.

Bemutatja a nezapál és szklőni községi iskola alapnyomvona tárgyában bekívánt tiszti ügyész íeletét. Az ügyész íeletések a kir. tanfelügyelőnek kiadának.

Bemutatja a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium számvonósége által időközben jóváhagyott iskolai számadásokat. A jóváhagyás tudomásul vétetik.

Bemutatja a dubovói ág. h. evang. felekezeti iskolának kérvényét, melyben a tanító állomás jövedelmének 800 koronára leendő kiegészítése iránt kérelmek. A kérvény a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztetik.

A közgazgatási bizottság felhívja a mosóczeznői járas főszolgabíráját, hogy a blatniezi községi iskola alapnyomvona bérbeadására vonatkozó szerződést mutassa be.

Dr. Haas Jakab vármegyei főorvos jelentése szerint az elmúlt hónap egészségügyi tekintetében általában kedvező lefolyás volt. Sűrűbb megbetegedés csak a gyermekek közt volt tapasztalható. Járványos betegség egyáltalában nem lépett fel, a halálozási századok pedig a múltéhoz képest határozottan kedvezőbb. *Výchony* 7 községben 19 esetben fordult elő. *Károlyi* 4 községben lépett fel 11 esetben. *Rozsokői terek*ben volt Rutkán 1, Szucsányban 1. Hájiban 1. Mindannyi eset enyhébb lefolyás volt. *Horkóúr* volt 2 esetben. *Hási bogmáz* 4 esetben.

Thuróczvármegye községei.

Irtó: Bráz Béla, Thuróczvármegye levéltárosa.

(Folytatás.)

Megjegyzem továbbá, hogy a donációkban a birótközség kereszénje után neveztetett el a község is, és pedig, ha községet kapott az illető — akkor falvának, pl. Drasskfalva, Benefalva, ha csak birtokot község nélkül, akkor telje vagy földje, fölgye jelzéssel: Vidofelde, Danktelje; továbbá a királisi helyház-jelzéssel: Keveháza, Mezenháza. Vannak helységnevek, melyekben nemcsak a szláv karakterisztikon, de az értelem is megvan, pl. Jezen, Briestyá, Jezernicza, Zathurecia stb.

Abrahámfalva, 1330, privilegium.
18. §. Albertfalde, 1254, privilegium (Deákfalva).
19. §. Alfala, 1366, privilegium (Jezernicza mellett).
58. §. Alsónétek, 1368, privilegium (Alsó Mihály = Szucsány); — Alsó Muthla, 1230, privilegium (Bene fiainak földje); — 1266, privilegium (jelenleg Medvárpuszta).
65. §. Anbófalva, 1327; — Ambos-villa, 1377, Sz. Márton kőnyekén; — An földje, vagyis Andrasfalva 1252-ben IV. Béla konventnek adta.
1. §. Béla villa regalis 1390.
23. §. Bistricia, 1324.
28. §. Benefalva, 1269; — Blatinicza (1684. évi okmányon Sárvár); — Blylathortván; — Borez-Boreh-falva (Vladár okmánygyűjtemény); — Briestyá a XIV. században keletkezett.

35. §. Bobonok, 1364, később Lászlófalva; — Bodorfalva, Vilás fiától Bodorföld így nevezve; — Bodorfalva, Bodó birtokszertől; — Budis = Budössviznek elterjedt alakja (Vladár).

42. §. Chamakó a Csepessányiak első birtoka, melytől kapták Csepesent, 1343. donáció.

57. §. Chepanopataka, 1355. év.
48. §. Chornakw, 1262, jelenleg Csernyák-puszta.
42. §. Chechen, 1343, Csepesen.
22. §. Dankfelde = Albertfelde; — Dohoz (ma Dabova) Vladár okmány.

70. §. Drasskfalva, 1242; — Dianatalva (most Djanova) 1263; — Dvorecz, eredetileg Kanatopa vagy Kanapota.

61. §. Erdm, 1318.
63. és 66. §§. Ewzpataka és Ewzfelde (Eugen) Kis-Rákó mellett.

65. §. Folkus Falkustalva 1230.
59. §. Felseukolbyn, 1325.
38. §. Gyüge, 1290, ma Lászlófalva.

25. §. Gyulafalva, 1287, ehhez tartozott: Blylathortván; — Gay és Polon, (Vladár ok.); — Hadvig = Hatvég, (Vladár ok.).
68. és 71. §§. Jarlan, 1255. és 1258. Sz. Hona cum Draskófalva unita.

8. §. Jordán, 1249, Thomkahaza a XV. században Tomesin.
9. §. Jordán, 1262, Ivánkafölgye; — Ivánkafalva = Kismájus; — Jauranpataka.

3. §. Jezen, 1271; — Jezen-kis, 1255, terra Obusk; — Jezernicza a Slavico Jezero (mocsár) szótól.
49. §. Johodnak alias Kysbistrie, 1284.
20. §. Kálnuk, 1376.
47. §. Kanapota, 1248, ma Dvorecz; — Kostyán, így nevezte Koston vezértől; — Kossuth, lásd Udwarecz.

46. §. Kismájus, ma Ivánkafalva (nem Ivánkafalva) 1264.
29. §. Kistarhozlo, ma Trebozó, 1383.
40. §. Laczokouch, 1240, ma Kelemenfalva.

53. §. Lesna, 1343, a Comes Reekh családnak helyeje (Vladár).
36. §. Mathyuch, 1233, ma Mossócz.
43. és 44. §§. Mayus villa; — Koveháza, így nevezte Vydas fiától; — Kelechen, Gara-féle határló-leveiben, ma Kliesén.
53. §. Mezenház; — Konszkó, Krpellán újabb területtek.

42. §. Muehna és Chechen 1352; — L'póecz, a Ljipovszky alias Lamos ösi fészke; — Lezsinech, conventi birtok; — Modla vagy Modley, Sz. Márton régi neve.
55. §. Murenfelde, 1283, jelenleg Bálintfalva.

15. §. Nachpal, Nazzpál, 1287.
52. §. Nadásér, 1351.
34. §. Numsyr, ma Sz.-Mihály.

1. §. Oeklehotaya, Oeska-irtvány vagy Blylathortván; — Obusk, ma Kíjsezen, mint a thuróczói vár-jószágok kaptak.

6. §. Otmárfölgye régente magában foglalta a mai Bodo és Vlachottfalvát Jezernicza és Deákfalvát; — Otmárfölde alias Sernoviacha; — Paraszkfalva, Vidasnak egy része.

11. §. Perekopa, 1271.
53. §. Prona, Pruna, Porouna, a XV. század Pruna Sclavorum nevét a Praunum görög szótól vette, mely pogány szentély jelent, mert a hegyvidéki lakók sokáig áldoztak szentély módon.

51. §. Proloka, 1262, ma Polereka.
50. §. Portio parochi, vagyis Riadok, 1315.
26. §. Rakouch, 1241 = Rákócz, ma Rákó, de szerintem Rákócz.

62. §. Rixa, Rokse, 1280.
58. §. Rucl, 1377, ma Rutika.
10. §. Ruttik, 1258, Rutika.
56. §. Ruda, 1343, ma Rudnó.

24. §. Sarnouchamellek, 1364.
17. §. Sarnoviacha, 1336.
7. §. Sernoviacha, 1266.

24. §. Sernoucha, 1266; — Stubnya, 1281, okmányban calida aqua Tapelicha; — Szlován, tevér codexben villa Solumus (Salamon), quam Bela conventui contert, 45. §. Sochouch, Szoeócz, Sz.-Mária, templomát a tatárok lerombolták, IV. Béla 1252-ben felépíttette.

33. §. Szentmárton 1315-ben szerepel Dancl comes idejében, 1340-ben szab. kir. város, 1351. vámmenteséggel kapta Mollé földje, a város felszakkaleti részét, 1377. Ambos villát vette Zklabonva várától 12 arany forint évi adó fejében. Nevezetes az 1340. évi ugynevezett Korponay privilegiuma (a város leveltárában), melyről más helyen; — Szklabina, régi neve Sclabonia. Híres szláv eredetű várat IV. Béla idejében a Dancl család bírta; — Szkleno 1386. körül a Muthlaniak Chamarna nevű rétén telepítette a Schamarna patak mellett; — Szucsány civitas Zuelan, sz.-mihályi Thurócz Benedek vette meg a várat Nagy Lajostól; — Stubnya — a Stuben szótól 1380—90. közt telepítette.

64. §. Tarnouch, 1262, Tarnócz (nem Tarnó); — Tomesin, lásd Jördánfölgye; — Torhozlo, lásd Kistorhozlo.
58. §. Turan, 1367; — Turesek 1380—90. körül telepítette Felső Muthlán; — alsó és felső Turz.

28. §. Udwarecz, másképp Kossuth, 1391.
12. §. Vendég, 1245.

24. §. Vída; — Vidafelde 1266; — Viduffelde; — Visegrad Próna melletti vár (Vladár); — Vidastelde, 1264, okmány szerint Vydon, 1265. és 1266. évi okmány szerint Vilas, 1381-ben Vidasteleknek, illetve Vidasteldeknek, végre Sarnouchamelleknek nevezte. Kiterjedt a jelenlegi Kevecz, Paraszkfalva, Bodorfalva s idejénlegesen Raxa és Zorkfalvi birtokokra, később több részre osztott.

4. §. Wylafu, ma Károlyfalva, az Ufalussyák fészke.
2. §. Zabor, 1263; — Zagalva, illetve Zorgalva; — Zanason, Zaluzan = Kis Rákó, helyesebben Rákócz).

11. §. Zaturecha-Zaturica, Utra Thurech, 1255.
14. §. Zentpeubur, Szentpéter, 1386.
65. §. Zobozló, a Szoboszlayak ősi helye és Folkusfalváké 1230.

17. és 18. §. Zorkfalva Vidasfalvához tartozott, ma Zorkócz, a híres zorkfalvi Literatus Gyletinek ősi birtoka; — Zsambokrek, tevér codexben Zobokrek; — Zvickó, nevét a Vricka patakától vette, különben igazi neve, Münich Viese; — Znió orségi neve Castrum de Taruch, melytől a megye is nevét vette. Giskra idejében bizonyos Znoj nevű esch kapitány foglalta el s így csak a XV. századtól kezd e néven szerepel, mert ez időkak előtt semmiféle okmányon nem olvasható, sem Znió vára, sem zniói convent s így a Znió elnevezés sem helyes, mert ha Thureczii convent s Thureczii vár régente így nevezetett — consequenter Thuróczváralja volna a valódi elnevezés. Szerény véleményem igazolására álljon a következő adat. A Polereczky család nemességét kapott 1613. márczius 18-án. A nemesség szerzője Thuróczváraljai Polereczky Miklós, posonyi kanonok. Ezen nemesség Thuróczvármegyében is elismertetett, anélkül, hogy a megye a thuróczváraljai praesidium ellen protestált volna.

(Folyt. köv.)

— **Tüz Szucsányban.** Emlék hó 9-én este 9 órakor Szucsány felől egyszerre megjelent az égály. Magasan teleesőp lángok féslették mártíra. A sámpa (tűz) miatt folytonos remegésben élő városiaknál különféle szaladatok a közeli dombokra, hogy jobban és közelebről láthatassak a pusztító elem garázdálkodásait; szerencsére azonban a tűz híre nagyobb volt a valóagnál, mert amint most utólag értesülünk, csak két kisebb esetről lehetett szó, hogy a tűz *Galló János* gazda e ürében keletkezett s a lángok csakhamar átcsaptak a sz. miszdecsűrre is, mely a benne felhalmozott takarmánnyal együtt teljesen elpusztult. A szucsányi önkéntes bűzoltóegyesület érdeme, hogy a tűz gyorsan lokalizálótatott. Mint halljuk, a tűz gyújtogatás folytán keletkezett, sőt már a gyújtogató kildét is tudni vélik.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatási-ügyről a gyagar kir. miniszter ur *Ucsinsky* Arankát a thuróczzentmártoni polgári leányiskolához, az XI. fizetési szabályba, segéd-tanítónév nevezte ki. — Az igazságügyi m. kir. miniszter ur *Kasabovics* Lajos telekönvi általától díjnémet a helybeli kir. járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter ur *Szoth* Péter thuróczzentmártoni polgári iskolai tanár, hasonló minőségben, *Szencze*cs helyetét át.

— **Halálozások.** Liptószentmiklósi főispán level zónk: *Potoryagi* Miklós potorayai főbírótkosa t. hó 10-én 48 éves korában meghalt. A meghaltogatult meggyeszerzte tisztelték, s halála széles körben ösztönte részvételt váltott. — *Gleszk* Kivkó Mihály volt 1848-49-ás honvéti közvétség első hó-6-án Tóptóronan meghalt. 8-án temették a község és a községi előjáróság nagy részvétele mellett a magyar szabadságharc bajnokát.

— **Verekedő kömivesek.** Az épülőben lévő Mikókezi féle házmal, az utcai publikum nagy örömeire, esirős kis verekedést rendeztek *Micsa József* és *Kolach* Károly kömivesek. A krampléból többet beszedeve a kelt-fénel, összeszólalkoztak, s mintha a szóból kifolytak, csak a mar kalapácsokkal kezdtek egymásnak argumentálni. Előzben *Micsa* úgy helybenhagyta boldoglatan ellentelt, hogy nehány helyen beszagasztott koponyájából esal úgy esurgott a ver. A súlyosan megszebesült kömivest *Sinkó* doktor vette ápolás alá.

— **„Pusztító sáskák.”** A Vajújhelyen meg, jelenő Povázske Noviny ezim től kivilap szerkesztője, Hruvsky Igor a Victoris orsz. képviselő minapi felhímetést keltő beszédével foglalkozva, egyebek között ezeket ki írta: „On (i. Victoris) a magyar népot sem szereti, az ömiek képviselőitársi a kormánypartól, akik magyar érdeketek képviselnek, éppoly pusztító sáskái a magyar népnek, mint amio ön a népünknek nézve azt.”

— **A mi világkörül utazónk.** Amly kiesér. lészel tekintettek sokan s közöttük mi is, Chronozs Andr snak, a kiesnyí szabolgénynek azt a vállalkozását, amlyfelny meg büszkén a burak közé igyekezett, majd pedig a nikor a bur habonának mar vége volt, világgörüll geogolásra vállalkozott, épp oly bámulattal kelt beismérlnek emek a vézna kis embernek szívósságát, amelly ezer akadályt leküzdve, immár harmadik éve járja a világot. Lapunk szerkesztőjét sürin csesiti merre járassor. Legutóbb leirta azt a nyomorúságot, amelyet Port Artiban szenvedett. Eppen akkor idóztit itt, mikor a járónok először kezdett az eródit bombázni. Itt szomorú sorsra írt, mert többet éhezett, mint nem. De tartott a nyomorúság Manduszariában is, ahol az oroszok elfogták és napok taggatták, mert járók kénnek tartották. Andás azonban előmutatta világgörüll útjában szerzett okmányait, mire szabadon boesattották. Bejárta keleti Kínát, ár a Jáva szigeteket, július hó 4-én pedig Ausztráliába haza ozt. Chronozs András földink nem győzi eléggé dicséni az idegenben lakó magyarok hárszagos fogadtatását és támogatását, amely lehetőséggé teszi neki, hogy érvét végrehajtja. Mindenesetre nem mindennapi kitarás. Kell hozzá, hogy minden nyelvismeret és anyagi eszközökkel legyen meg ekkora ut.

— **Mit kívánnak a tótok.** A thuróczzentmártoni Nádoridó Noviny ez. től lap hivatkozva a buszpesti „Magyarország” ez. napilap egyik cikkére, mely ez-ikén fel volt sorolva minden baj és akadály, mely a magyar haza tüzgetlensége kivánnakán utjában áll, — azt m. n. ja, hogy nagy erősségére szolgálja a hazának és esemű elösi táj se tudná ellepni a közélet számos tereit: Lá a magyarok a nemzetiségi törvényt a tóttokkal szemben méltányosabban alkalmazzák. E tekintetben a tót ur azt kívánja, hogy adják vissza a tót Maticzát, az egyete árken a nemzetiségi nyelvek állítsanak tanszékeket, végtelajó záradékkal lassák el a nemzetiségi törvényt, az országos középiskolákban kötelező legyen a nemzetiségi nyelv oktatása, nyújtsanak segítséget magániskolák alapítására,

az elköszött hivatalokat adják vissza és mondják ki az iskoláiban val. ingyenes tanítást. Ezt pedig azért közöltük, hogy lássák helyelő fővárosi lapjaink, hogy békülékeny cikkeik mily hatást gyakorolnak? Pedig csak az újabb akarák mutatni ok is, aminek fejében azonban a N. Y. mar az egész kezet kívánja. Mi már túl vagyunk azon az állásponton, hogy engedmények árán teremtünk békét. Jó lesz, ha a „Magyarország” erre az álláspontra helyezkedik.

Nyári mulatság. A priekopai önkéntes tüzoltó-egyesület ma, f. e. augusztus hó 14-én a község határában levő „Nyírfa” ligetben, az egyesületi pénztár javára, nyári mulatságot rendez. Kedvezőellen időjárás esetén a mulatság 15. vagy 20-án tartatik meg.

Közygylés. A M. Kárpát-egyesület Zólyovvármegyei osztálya f. hó 20-án (szombat) Besztercebányán, a sz. kir. város fő székházának tanácstermében délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Jelentés a múlt évi működésről. 2. Az évi számadások lemutatása. 3. A jövő évi költségvetés tárgyalása. 4. Építkezési ügyek. 5. A tisztikar és választmány megválasztása. 6. Esetleges indítványok.

A F. M. K. E. közgyűlése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület XXII. évi rendes közgyűlését 1904. augusztus 23-án tartja meg Breznóbánya sz. kir. városban, a következő tárgysorozattal: 1. Előki megnyitása. 2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag kiküldetése. 3. Ügyvezető alelnök beszámolója, az egyesület 1903—1904. munkaszámáról. 4. Az elnökség 1903—1904. évi jelentése és az igazgatóválasztmány határozati javaslatai. 5. Az egyesület 1903. évi zarszámadása s a vonatkozó fölümentvények megszavazása. 6. Az egyesület 1905. évi költségvetésének megállapítása és esetleg a törvényhatóság választmányok kapcsolatos javaslatai. (Zólyovvármegyei választmányunk indítványa hazafias szellemű tót olvasmányok terjesztése iránt.) 7. Egyes városi és városi választmányok megalkakulásának hírmegjései és tudomással vétele. 8. Az 1905. évi közgyűlés helyének meghatározása. 9. Indítványok, melyek az alapszabályok 16. §-a értelmében, a központi elnökséghez írásban beadottak (Török Zoltán t. b. elnök indítványa, az igazgató választmányi ülések egyikének Budapesten vélt megátartása iránt.) A közgyűlésre az elnökség meghívja az egyesület összes alapító, örökös, rendes és pártoló tagjait. A kereskedelmi miniszter és a Kassaauderberg vasut. a közgyűlés alkalmából, aug. 18-ától számítan 10 napi érvényű kedvezményes utazást engedélyezett, amely szerint az egyesület tagjai gyors- és személyvonatokon II. osztályú jeggyel az I. osztályon III. osztályú jeggyel pedig a II. osztályon utazhatnak Breznóbányára és vissza. Akik ezen kedvezményes utazásra szót igazolványra. valamint Breznóbányán való elszállású lársá igényt tartanak, forduljanak augusztus 15-ig bezárólag a F. M. K. E. főtitkár hivatalához (Nyitra) vagy Breznóbánya sz. kir. város polgármesteri hivatalához. Később jelentkezők megfelelő elszállásolásra iránt sem a főtitkár hivatala, sem Breznóbánya város nem vállalhat felelősséget.

Köszönetnyilvánítás. A ruttkai fömülhelyi koloniján „só” tanuló ifjúság halátnak dicséretre méltó jeleit adta ama intézet iránt, melynek falai között a közel-múltban (ami ismeretét nyerte, amidőn a kolonijai ligetben f. évi július 31-én rendezett „Juliális” 60 kor, 50 fill. tiszta jövedelmét az állami iskola szociálisorsu tanulóinak felruházása céljából az iskolagondnokság elnökségének adta át. A háladatosság a humanizmus gyakorlására e korán ébredt szíveknek, a buzgó rendezőségnek, melynek tagjai: Hermann Alfred keresk. isk. III. o. tan., Sztaruszka Dárius keresk. isk. I. o. t., Kempny Károly gym. IV. o. t., Lux Zoltán gym. III. o. t., Úhlyárik Aurél gym. II. o. t., Klein Kornél polg. isk. II. o. t., Mesko Béla polg. isk. III. o. t., Mesko György polg. isk. I. o. t., Nemes Barna elemi isk. III. o. t. e. nemes és kivételesen méltó eszlekedéteert ez uton is meleg köszönetét nyilvánítja a ruttkai állami iskolák gondnoksága.

Felelős szerkesztő: **Berecz Gyula.**
Főmunkatárs: **Bán János.**

Akinek

budapesti bármely hatóságnál, különösen a kir. miniszteriumoknál elintézet igénylő ügyei vannak és ezekben szüretésre, értesítésre vagy közbenjárásra van szükség, forduljon bizalommal a **nagyméltósága m. kir. kereskedelmi miniszter ur** határozata folytán engedélyezett katonai, hitelügyi, honosítási, pénzbehajtási, magán-tudakozó, közigazgatási, stb. ügyeket intéző **irodához, Komjány és tarsa betéti társaság Budapestben, VI. Szonyly-utca 28.** Turócziármegye területen képviselőt keressünk.

Gyógyszerész gyakornokul

egy hat. gimnaziális osztályt jó sikerrel végzett ifjú fölvetetik. Az illető második és harmadik évben anyagi támogatásban részesül. Magyar, német és tót nyelvismeret szükséges. Ajánlatot: **Gazdik János** gyógyszerészhez **Körmöczbánya** intézendők.

Kir. Főmunkatárs: **Wankóczy Perencz.**

1242/1904. tk. sz.

Hirdetmény.

Vrízczkő község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelethez képest átalakítottak s ezzel egyidejűleg, minden ingatlanra nézve, amelyre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1889: XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t. c. cikkek szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czézből az átalakítási előmunkálatok hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1904. évi szeptember hó 19-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívattuk:

1. az összes érdekeltet, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi tklyk végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttsége előtt a kitűzött határron kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886: XXIX. t. c. 15—18., 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §§. értelmében szükséges adatokat megszereznék iparkodjanak s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, ok hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldöttek előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a belyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzenek, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a belyegmentességétől elesnek.

Kir. járásbírószá mint tkvi hatóság.
Zníováralján, 1904. augusztus 2-án.

Janovják Károly
kir. albiró.

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használtna
a mindennapi kávéitalhoz.

Jónak, a jól...
az ellensége.

Tényleg a legelőbb az előbb használatban levő szappan, szóval, por, stb. szappanoknál viszonylagos és tannal ruhát emmek mosására, s **Schicht** által újonnan feltalált.

mosókivonat,

„Asszonydicséret”

vagy gyel,
a ruha beázatlására.

Előnyök:

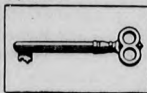
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradságot a negyedrde.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varrálhatja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czeg keszességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosásernél.

Kéiküldözhető lenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy újszirti kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel
legelőbb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

Brevépatársánál különösen arra ügyeljen, hogy mind-n a csab szappan a „Schicht” nével és a fenti jeleknek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az europai szarrafüldön.

Vadon termő, hegyi gyümölcsből készült legfinomabb zamatu

Málnaszörpöt

5 kilós bádogdobozokban 7 koronáért bérmentve szállít

Gazdik János gyógyszerész Körmöczbányán.

PERLZWEIG J. órás
és ékszerész Ruttká.
Nagy rakár arany-
és ezüstnemdekben,
fall-észsebórákban.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy mindennemű

tábla- és tükörüvegraktáramat

kibővíttem, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy új épületek, mint egyes ablakok beüvegezését, jutányos és legpontosabb kiszolgálás biztosítása mellett, elvállalok.

Wix Miksa

liszt-, fűszer-, csemege-, üveg- és porcellánkereskedő

Turócziármén.

Magyar Nyomda Turócziármén.